

Kodeks ponašanja

Code of Conduct

rwa.at

„Ukorenjenost“, „Raznolikost“, „Snaga budućnosti“ i „Solidarnost“

su osnovne vrednosti naše korporativne kulture. Naše postupke karakteriše to što se prema ljudima i svom okruženju uvek odnosimo pošteno, sa poštovanjem i održivo. Dakle, ponašanje koje odgovara ovim vrednostima i u skladu sa zakonom pod ključnom rečju „usaglašenost“ predstavlja važnu osnovu za naš svakodnevni rad. Sve važne tačke na temu usaglašenosti zabeležili smo u Kodeksu ponašanja. Kodeksom ponašanja našim zaposlenima želimo da damo jasan okvir za delovanje.

Predgovor

U svojoj izjavi o misiji, RWA Raiffeisen Ware Austria je posvećen osnovnim vrednostima: ukorenjenosti, raznolikosti, snazi budućnosti i solidarnosti. Oni stoje u tradiciji F. V. Raiffeisena, suštinski su deo naše korporativne kulture i primenjuju se bez ograničenja na sve kompanije Grupe – u Austriji i regionu CIE.

Izraz „usaglašenost“ označava etičko ponašanje svih zaposlenih koje je u skladu sa zakonom i koje odgovara našim vrednostima. On čini osnovu našeg svakodnevnog rada. Ovaj kodeks ponašanja sadrži sve važne tačke na temu usklađenosti. On reguliše bitne aspekte profesionalne saradnje koju karakterišu pravičnost i poverenje i nudi jasan okvir za orijentaciju. Poštovanje Kodeksa ponašanja štiti ugled naše kompanije, a time i svih zaposlenih.

U međunarodnoj kompaniji sa poljoprivrednim korenima, naši zaposleni su navikli da se ophode jedni prema drugima otvoreno, tolerantno i sa poštovanjem i da obezbede da se naše okruženje tretira na održiv način. Verujemo da će oni uvek u svom svakodnevnom radu donositi dobro promišljene odluke na sopstvenu odgovornost.

Svako je lično odgovoran za svoje postupke i posledice po RWA Grupu. Zato što nijedan kodeks ne može biti uređen tako da određuje ispravno i odgovarajuće ponašanje za svaku situaciju.

Međutim, za konkretne situacije koje se često dešavaju u praksi, on sumira praktične smernice. Često je dovoljno da sebi postavite jednostavna pitanja da biste doneli pravu odluku u slučaju sumnje:

- Da li je moja radnja zakonita?
- Da li odgovara našim vrednostima, principima sadržanim u kodeksu ponašanja, kao i našim internim smernicama i uputstvima o ponašanju?
- Da li smatram da je moja odluka ispravna?
- Da li bih mogao da opravdam svoje ponašanje u RWA grupi ili pred nadležnima?
- Zar ne treba odmah da potražim savet kada čujem fraze poput „Svi to rade“ – „Samo ovaj put“ – „Niko nikada neće saznati“?

Vaš nadređeni menadžer, šef pravnog odeljenja/kancelarije kao glavni službenik za usklađenost, i članovi radničkih saveta ili sličnih tela uvek su na raspolaganju da odgovore na sva pitanja ili daju informacije.

Upravni odbor u potpunosti podržava ovaj Kodeks ponašanja. Kodeks ponašanja ima isti efekat na nas kao i na svakog zaposlenog u RWA Grupi. Vrednosti na kojima se zasniva sve nas ujedinjuju i stvaraju poverenje.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Reinhard Wolf'. The signature is fluid and cursive, written over a light blue horizontal line.

DI Reinhard Wolf
Generalni direktor

1. Osnove

Grupa adresata

Odredbe Kodeksa ponašanja primenjuju se na sve zaposlene u RWA Grupi širom sveta i one se moraju poštovati. Kodeks ponašanja je obavezujući skup pravila u svakodnevnom poslovanju. Sve kompanije u kojima RWA AG ima direktan ili indirektan udeo veći od 50 % ili nad kojima inače ima isključivu kontrolu pripadaju grupi. Sve ostale kompanije u kojima RWA AG ima direktan ili indirektan udeo od najmanje 25 % upoznaju se sa Kodeksom ponašanja uz preporuku da ga primenjuju i kroz nezavisno priznanje u okviru svojih korporativnih struktura odlučivanja.

Usaglašenost

Poštujemo zakone i propise zemalja u kojima poslujemo. Nastojimo da održimo najviši mogući standard u obavljanju naših poslovnih aktivnosti. U slučaju razlika između lokalnog zakona i Kodeksa ponašanja, primenjuje se strožija i obimnija regulativa. Težnja za profitom ne opravdava kršenje zakona i Kodeksa ponašanja. Uzdržavamo se od poslovanja koje se odvija kroz nedopuštena delovanja. Činjenica da ih koriste konkurenti ili drugi učesnici na tržištu ne smatra se opravdanjem.

Nadležnost

Krajnju odgovornost za jednoobrazno uvođenje i primenu Kodeksa ponašanja na nivou Grupe snosi Upravni odbor RWA AG. Operativnu odgovornost za kompletno uvođenje i kontrolu primene u svim kompanijama Grupe prema gore navedenoj grupi adresata snosi Glavni službenik za usklađenost. Menadžeri u RWA Grupi odgovorni su za primenu Kodeksa ponašanja u svojoj oblasti odgovornosti. Svaki zaposleni na odgovarajući način stiče potrebna znanja iz Kodeksa, koja su primenjiva na njega.

Sistem uzbunjivača / obaveštavanje

Ako saznamo za ozbiljno kršenje zakona ili ozbiljno nepoštovanje internih pravila ponašanja RWA grupe, obaveštavamo nadređene ili Glavnog službenika za usklađenost. Pored toga, naši zaposleni i poslovni partneri mogu koristiti naš sistem uzbunjivanja, moguće i anonimno, da ukažu na kršenje našeg Kodeksa ponašanja ili bilo kog drugog kompanijskog ili zakonskog propisa. Zloupotreba sistema uzbunjivanja je zabranjena.

Svi izveštaji se tretiraju kao strogo poverljivi. Bilo kakve sankcije su isključene. Svako ko svesno širi lažne izveštaje o drugima, i sam krši Kodeks.

Posledice prekršaja

Ozbiljno ili kontinuirano nepoštovanje principa sadržanih u Kodeksu ponašanja može naštetiti reputaciji i konkurentnosti RWA grupe i stoga će uvek povlačiti odgovarajuće posledice shodno Zakonu o radu.

2. Osnovno ponašanje

Uzajamno poštovanje, poštenje i integritet

Poštujemo lično dostojanstvo, privatnost i lična prava svakog čoveka. Garantujemo jednake mogućnosti i izbegavamo nejednak tretman, posebno na osnovu etničkog porekla, boje kože, pola, seksualne orijentacije, invaliditeta, ideologije, vere, nacionalnosti, socijalnog porekla i političke orijentacije.

Neutralni smo prema političkim grupama.

U svakodnevnom poslovanju, držimo se svojih odgovornosti i pouzdani smo i poštenu partneri. Imamo slobodu delovanja ali samo u meri i sve dok je to u okvirima pravnih sistemima i naših vrednosti.

Lična odgovornost rukovodilaca i zaposlenih

Reputacija RWA Grupe značajno je oblikovana postupcima njenih zaposlenih. Stoga se ponašamo odgovorno. Menadžeri moraju svojim postupcima davati primer ostalima. Preuzimanje ove odgovornosti služi za zaštitu i osiguranje bezbednosti RWA Grupe, zaposlenih, kupaca i poslovnih partnera.

Sukobi interesa

Naši postupci su usmereni na izbegavanje bilo kakvog sukoba interesa koji bi mogao imati negativan uticaj na RWA Grupi. Izbegavamo situacije u kojima lični ili ekonomski interesi dolaze ili bi mogli doći u sukob sa interesima RWA. Ovo se posebno odnosi na ugovore i pregovore iz kojih mi ili nama bliske osobe možemo izvući korist.

Prihvatanje dopunskog posla, konsultantskih poslova, funkcija u pravnim licima ili političkim kancelarijama, kao i posedovanja udela u drugim pravnim licima pod određenim okolnostima može dovesti do sukoba interesa. Obavestićemo našeg nadređenog samoinicijativno o svakom mogućem sukobu interesa, tačno i potpuno.

Oprema kompanije i korporativna imovina

Imovinu navedene Grupe kompanija koristimo samo u poslovne svrhe. Mi štitimo imovinu navedene Grupe kompanija od zloupotrebe, gubitka ili krađe. Pored materijalne imovine kao što je oprema za rad, imovina odgovarajuće grupe preduzeća uključuje i nematerijalnu imovinu kao što je intelektualna svojina, npr. brendovi. Poštujemo interne propise za korišćenje opreme i resursa navedene Grupe kompanija (npr. telefon, računar, internet i druge informacione tehnologije).

3. Korupcija

Korupcija

Korupcija je zloupotreba dodeljenih ovlašćenja, i to naročito traženje, nudenje ili primanje neprikladne koristi (koja se obično naziva mito, znak zahvalnosti, itd.). Ne tolerišemo bilo kakav oblik korupcije. Ne uzimamo niti dajemo nepotrebne koristi bilo koje vrste, bez obzira da li je osoba koja nudi ili traži u javnom ili privatnom sektoru.

Nuđenje i odobravanje koristi

Male poklone među eksternim poslovnim partnerima vidimo kao izraz uzajamnog uvažavanja, koji generalno mogu poslužiti za izgradnju i održavanje dugoročnih poslovnih odnosa. Međutim, vrednost poklona mora biti razumna. Ovo je slučaj samo ako ne postoji mogućnost uticaja kroz vrednost ili vrstu poklona. Izbegavamo svaki izgled nepoštenja ili neprikladnosti. Svi pozivi na događaje kao što su večernje manifestacije, pozorišta, balovi, konferencije, sportske manifestacije itd. moraju se procenjivati pojedinačno, u odnosu na poziciju i funkciju pozvane osobe. Postoji zahtev za odobrenjem od strane nadređenog. Glavni službenik za usklađenost mora biti unapred obavešten o važnim stvarima i sumnjivim slučajevima.

Poseban slučaj predstavljaju donacije zaposlenima u javnim ustanovama, državnim preduzećima ili javnim funkcionerima, a mi se uzdržavamo od davanja benefita ovoj grupi ljudi. U slučaju da se poziv javnog funkcionera na događaje čini neophodnim iz poštovanja prema ustanovi ili državi, to mora da odobri odgovorni član odbora. Nikome ne nudimo niti obećavamo bilo kakve novčane poklone.

Zahtevanje i prihvatanje koristi

Ni pod kojim uslovima ne zahtevamo koristi od trećih lica u vezi sa poslovnim aktivnostima, odbijamo obećanja poklona i ne prihvatamo takve poklone. Ako se odbijanje poklona čini neprikladnim u konkretnom slučaju, poklon se mora predati neposrednom rukovodiocu kako bi ga on mogao predati odgovornim licima. Ako se odbijanje poziva čini neprikladnim u konkretnom slučaju, shodno se primenjuju gore navedeni principi za nuđenje i odobravanje koristi. Mora se napraviti razlika da li je poziv namenjen opštoj grupi ljudi ili je individualan. U slučaju pojedinačnih poziva, treba paziti na osećaj srazmere, biti oprezan, pažljivije ispitati situaciju i ako je potrebno konsultovati Glavnog službenika za usklađenost. Prihvatanje direktnih ili indirektnih finansijskih koristi je generalno zabranjeno.

Gore navedeni principi i standardi važe i između kompanija Grupe.

Troškovi, donacije, dobrotvorni prilogi i sponzorstva

Benefiti u obliku plaćanja troškova, donacija, dobrotvornih priloga i sponzorstava ne mogu se koristiti za zaobilazanje gore navedenih principa ili bilo koje druge odredbe Kodeksa ponašanja.

4. Konkurentsko ponašanje

Kao učesnik na tržištu, imamo koristi od funkcionalnog tržišta. Uvereni smo da je neophodno da konkurencija bude slobodna, fer i orijentisana na kvalitet.

Zbog toga ne tolerišemo bilo kakve sporazume ili usklađene prakse između kompanija u cilju ograničavanja konkurencije, posebno nameštanja cena, alokacije kupaca, podele tržišta ili tržišnog udela, nameštanja cena ili razmene informacija o koji bi mogli da naruše konkurenciju. Protivimo se zloupotrebi tržišne moći za ograničavanje konkurencije i za nepoštovanje zakonskih normi čiji je cilj održavanje funkcionalne, nesmetane i što raznovrsnije konkurencije.

5. Životna sredina, bezbednost i zdravlje

Životna sredina

Zaštita životne sredine i očuvanje prirodnih resursa su za nas glavni prioriteti. Svi mi aktivno doprinosimo implementaciji ovih ciljeva u najvećoj mogućoj meri i nastojimo da naše poslovne koncepte učinimo ekološki održivim i klimatski neutralnim.

Stoga nastojimo da uvek uzmemo u obzir ekonomske, društvene i ekološke efekte našeg rada i da delujemo na ekološki i društveno odgovoran način. Poklanjamo pažnju efikasnom i pažljivom korišćenju prirodnih resursa i kontinuirano pokušavamo na mnoštvo načina da umanjimo uticaj naših proizvoda i procesa na životnu sredinu. Neizbežni uticaji u poslovnim oblastima koji su neophodni za održavanje ekonomskog i društvenog života nadoknađuju se našom posvećenošću novim tehnologijama i povećanom sveću zaposlenih. Kao međunarodna kompanija, takođe pridajemo veliki značaj regionalnim nabavkama u odgovarajućim zemljama kako bismo što dalje izbegli duge transportne rute. Kada biramo naše kompanije za dostavu, vodimo računa da obezbeđuju usklađenost sa ekološkim i društvenim standardima i propisima (kao što su oni koji se odnose na zaštitu životne sredine ili ljudska prava).

Bezbednost i zdravlje

Odgovornost prema zaposlenima zahteva preduzimanje mera predostrožnosti protiv rizika od nezgoda i drugih opasnosti po mentalni ili fizički integritet zaposlenih. Ovo se odnosi na tehničko planiranje radnih mesta, objekata i procesa kao i na upravljanje bezbednošću na radu i lično ponašanje u svakodnevnom radu. Poštujemo ljudska prava i važeće zakone kako bismo obezbedili poštene uslove rada, posebno u pogledu isplate zarada i radnog vremena.

6. Sprečavanje pranja novca, spoljnotrgovinsko i poresko pravo

Pridržavamo se važećih propisa protiv pranja novca i finansiranja terorizma. U našim međunarodnim aktivnostima i razvoju novih tržišta posebnu pažnju posvećujemo zakonskim propisima o spoljnotrgovinskom, carinskom i poreskom pravu koji se primenjuju na nas.

7. Zaštita podataka, rukovanje poverljivim informacijama

Svesni smo poverenja koje poslovni partneri i zaposleni polažu u RWA Grupu. Neki od podataka koji su nam povereni ili koje smo sami kreirali su veoma osetljivi. Stoga štitimo lične podatke i poslovne tajne naših poslovnih partnera, kao i RWA Grupe i njenih zaposlenih.

Poštujemo propise o zaštiti podataka i osiguravamo da lični podaci budu zaštićeni od neovlašćenog pristupa. Njihovo otkrivanje je moguće samo u zakonom dozvoljene svrhe. Lični podaci se obrađuju u skladu sa zakonskim propisima. Garantujemo tajnost kada su u pitanju interna poverljiva pitanja i poverljive informacije koje se odnose na poslovne partnere i klijente.

Kompanijske i poslovne tajne takođe se smatraju poverljivim. Posvećeni smo zaštiti legitimnih interesa poverljivosti čak i nakon prestanka radnog odnosa.